

GOEDE HERDER KERK

www.cgkhaarlem.nl

Beleidsplan

Gemeenteopbouw

van de Christelijke Gereformeerde kerk te Haarlem

Deelnemers Werkgroep Gemeenteopbouw:
Koos van Bekkum, Inger Blok, Wouter Drechsler, Pieter de Jong-
Wagenaer, Johan van der Lee, Gerard van Leeuwen, Arnold van Mulligen,
Bert Smit.

1	<i>Inleiding</i>	4
1.1	God heeft het eerste woord!	4
1.2	Is een beleidsplan nodig?	4
1.3	De noodzaak om eraan te gaan werken	5
1.4	Hoe doen we dat?	6
1.5	Stappenplan	9
2	<i>Onze missie, visie en doelen</i>	10
2.1	Onze missie	10
2.2	Onze visie	11
2.3	Onze doelen	12
3	<i>Onze gemeente als Open Herberg</i>	15
3.1	Beelden van Gods gemeente	15
3.2	Nog een bijbels beeld: "gemeente als open herberg"	16
4	<i>Bijbelse principes: acht kenmerken van een groeiende gemeente</i>	23
4.1	Inleiding	23
5	<i>Gavengerichte taakvervulling (1 Petr. 4:10)</i>	25
6	<i>Groeizame gemeentekringen (Hand. 2:46-47)</i>	28
7	<i>Doelmatige structuren (Marc. 2:27)</i>	31
8	<i>Inspirerende samenkomsten (1 Thess. 5:16-19)</i>	34
9	<i>Toerustend leiderschap (Ef. 4:11-12)</i>	38
10	<i>Hartstochtelijk geloofsleven (Rom. 12:11-12)</i>	41
11	<i>Behoeftegerichte evangelisatie (1 Cor. 9:20-22)</i>	44
12	<i>Liefdevolle relaties (Joh. 13:34-35)</i>	50
13	<i>Actiepunten</i>	54

1 Inleiding

1.1 God heeft het eerste woord!

In de Bijbel lezen we dat het eerste wat God zei was: "Er moet licht zijn". En er was licht. Wat God wil, gebeurt. Daarom is de aarde er in al zijn pracht en daarom zijn de mensen er. U, jij en ik. Daarom leert de Here Jezus ons bidden: "Uw wil geschiede". **Het gaat dus niet om onze wil, maar om de wil van God!**

Gemeenteopbouw is vooral een zoektocht naar Zijn wil; terug naar Gods plan, Gods doel en Zijn opdracht aan ons. We willen we ervoor waken dat het opbouwen van de gemeente door mensen "maakbaar" zou zijn. Daarmee belijden we onze afhankelijkheid van Hem.

1.2 Is een beleidsplan nodig?

Is het opstellen van een beleidsplan een modieuze bezigheid? Zijn de kerken nu trendvolgers in een activiteit die zich eerder in het bedrijfsleven heeft bewezen? Heeft de kerkenraad niet iets beters te doen? Wordt het gemeentelven op deze manier gestuurd door menselijke inzichten in plaats van door de Heilige Geest? Dit zijn allemaal vragen, die bij u en jou kunnen opkomen. De kerkenraad heeft deze vragen meegenomen bij de overweging om tot een beleidsplan te komen.

Enerzijds kun je inderdaad zeggen dat een beleidsplan een relatief nieuw instrument is om een organisatie of een bedrijf mee te besturen. Anderzijds lezen we op diverse plaatsen in de Bijbel ook over beleidsmatige zaken. Denk bijvoorbeeld aan Jetro, de schoonvader van Mozes, die het advies geeft structuur te brengen in het rechtspreken. Ook lezen we van Nehemia die met beleid bouwt en in Lucas 14:28-30 staat dat je - voordat je gaat bouwen - eerst de kosten moet berekenen. Verder blijkt een beleidsplan reeds bij vele kerkelijke gemeenten in binnen- en buitenland een goed *hulpmiddel* te zijn. De dingen van de wereld om ons heen mogen we benutten ten goede van Gods gemeente. Dat het hier om een relatief

nieuw instrument gaat, hoeft ons niet te hinderen; het staat ons ter beschikking en wij mogen er dankbaar voor zijn.

Een beleidsplan geeft de stappen aan die we als gemeente moeten nemen om onze opdracht van God te realiseren. Als het ene moet gebeuren, moet het andere misschien wachten. Het ging en gaat immers om een fundamentele bezinning met elkaar over de vraag hoe God ons als gemeente ziet en waar wij ons in de komende jaren op zouden moeten richten. Het beleidsplan zullen we in de loop van de jaren bijstellen omdat omstandigheden kunnen veranderen.

1.3 De noodzaak om eraan te gaan werken

Er is veel te doen over gemeenteopbouw. Je kunt er regelmatig over lezen. Het is geen "formule" waar je bijna automatisch een grote levende gemeente uit krijgt als je de bestanddelen maar goed mixt. Gemeenteopbouw is een eeuwenoude beweging in de gemeente van Christus. Door de eeuwen heen is er steeds aan gemeenteopbouw gewerkt, conform de kennis en tradities die er waren.

Waarom eigenlijk gemeenteopbouw? Wat wil men ermee bereiken? Moeten we hier als gemeente van Haarlem aan meedoen?

Om met het laatste te beginnen. De kerkenraad heeft op deze vraag opnieuw "ja" gezegd. Echter niet zonder het voor te leggen aan onze hemelse Vader. Het baart de kerkenraad zorgen dat we in de afgelopen 20 jaar honderden leden zijn kwijtgeraakt door o.a. het wegtrekken van jonge stellen, verhuizingen, maar ook door kerkverlating. De kerkverlating geldt niet alleen voor onze kerken. Analyses zijn er op los gelaten en vele oorzaken zijn gevonden. Er zijn oorzaken die met onszelf te maken hebben. Hoe zijn we als opvoeder (geweest), hoe duidelijk zijn we (geweest) in het hanteren van de bijbelse normen en waarden als het gaat om het accepteren van maatschappelijke ontwikkelingen, welke rol speelt het geloof in ons dagelijks leven en geven we uiting aan de vreugde die wij hebben, doordat we gered zijn door Jezus Christus. Andere oorzaken hebben te maken met onze omgeving, zoals vrienden, school, werk, politiek, tv, etc. We worden erdoor beïnvloed en de gevolgen daarvan, een stilstand in geestelijke en kwantitatieve groei, gaan aan ons niet voorbij. We staan

voor de vraag: zijn we als gemeente ons nog wel bewust van onze opdracht om "te planten en te begieten" opdat God groei kan geven? Hebben we niet de plicht om elkaar en anderen op te wekken Jezus aan te nemen als Enige waardoor we behouden kunnen worden?

1.4 Hoe doen we dat?

Dit is voor ons de reden om met gemeenteopbouw te starten. De kerkenraad heeft een Werkgroep Gemeenteopbouw ingesteld met de opdracht:

OPDRACHT AAN DE WERKGROEP GEMEENTEOPBOUW

Samenstelling Werkgroep Gemeenteopbouw:

- Stel een Werkgroep Gemeenteopbouw (WGO) samen (cq zorg voor uitbreiding van de bestaande WGO) bestaande uit 5 tot 8 leden, deels uit voormalig Centrum en deels uit voormalig Noord.
- De WGO stelt nieuwe leden voor aan de kerkenraad. De kerkenraad benoemt de leden indien er geen bezwaren zijn.

Taken van de WGO:

- Het adviseren van de kerkenraad met betrekking tot gemeenteopbouw in de brede zin van het woord
- Het schrijven van een beleidsplan Gemeenteopbouw, inclusief de daarbij behorende studie en bezinning. Het beleidsplan dient te zijn gebaseerd op het plan zoals dit in Noord is gemaakt, maar met aanvulling / aanpassing van de volgende punten:
  - Inleiding herschrijven; de basis; waarom?
  - Aanleiding; wat signaleren we, wat is de zorg?
  - Het implementeren van de nieuwe visie van CGK Haarlem in het beleidsplan
- Aanbevelingen doen voor de uitvoering en implementatie van het geformuleerde beleid. Hiertoe behoren:
  - Analyse van de resultaten
  - Het opstellen van een stappenplan.
- (Mede) begeleiden, ondersteunen en coördineren van de activiteiten die voortvloeien uit het beleidsplan.

Positie van de WGO:

- De WGO is een adviserend orgaan van de kerkenraad en wordt als zodanig ingesteld door de kerkenraad.
- Aanbevelingen van de WGO die door de kerkenraad worden overgenomen, zijn vanaf dat moment de verantwoordelijkheid van de kerkenraad.

Rapportage door de WGO:

- De WGO rapporteert aan en adviseert de kerkenraad zowel op verzoek van de kerkenraad als op eigen initiatief.
- De WGO informeert in overleg met de kerkenraad de leden van de gemeente met gebruikmaking van de gebruikelijke communicatiekanalen.

De kerkenraad heeft besloten "de natuurlijke gemeenteontwikkeling" van gemeenteopbouwspecialist Christan Schwarz als basis toe te passen. Samengevat houdt dit in dat gemeenten die groeien te herkennen zijn aan het functioneren van een 8-tal bijbelse principes, ook wel kwaliteitskenmerken genoemd. De principes zijn:

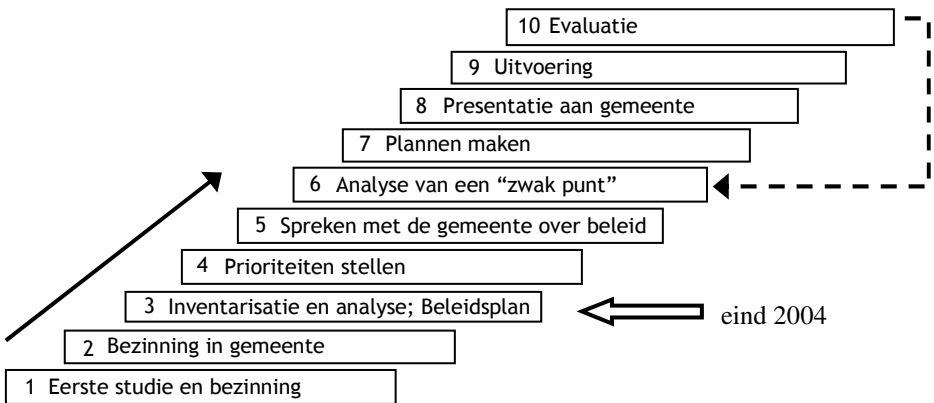
- Gavengerichte taakvervulling
- Groeizame gemeentekringen
- Doelmatige structuren
- Inspirerende samenkomsten
- Toerustend leiderschap
- Hartstochtelijk geloofsleven
- Behoeftegerichte evangelisatie
- Liefdevolle relaties.

Een aantal gemeenteleden heeft over deze kenmerken nagedacht en voorstellen gemaakt voor concrete invulling ervan. Samenvattingen van hun bevindingen zijn opgenomen in de hoofdstukjes 5, 6, 7, 8, 9, 10 en 12. Hoofdstuk 11 is van de hand van EZ-commissie.

Aangezien de diverse hoofdstukken door verschillende groepen zijn geschreven, verschilt het taalgebruik enigszins en is er soms sprake van overlapping.

1.5 Stappenplan

Om van de huidige situatie naar een nieuwe situatie te komen moet een aantal stappen doorlopen worden. Deze structuur zorgt ervoor dat we samen met kerkenraad én gemeente "eerst denken, dan doen". Elke stap heeft draagvlak van de gemeente nodig en is een "deel van het geheel". Uit het stappenplan valt ook op te maken dat gemeenteopbouw iets is dat continu doorgaat. De volgende stappen worden doorlopen.

1. De Werkgroep Gemeenteopbouw start een voorstudie.
2. De gemeente komt tot de conclusie: er moet iets gebeuren.
3. De huidige situatie wordt verkend, een missie en visie ontwikkeld en een beleidsplan wordt gemaakt.
4. De kerkenraad stelt prioriteiten.
5. Presentatie en workshops voor gemeente.
6. Het meest "zwakke" punt (het laagste kwaliteitskenmerk) wordt aangepakt.
7. Een stappenplan met activiteiten wordt gemaakt hoe dit punt aangepakt kan worden.
8. Het plan wordt met de gemeente besproken.
9. Het plan wordt uitgevoerd.
10. De resultaten worden besproken. Vervolgens wordt het een na laagste kenmerk aangepakt.

2 Onze missie, visie en doelen

Onder **missie** verstaan we: onze opdracht in deze wereld. We geven daarbij antwoord op de vraag: "Wat is onze (bijbelse) opdracht in deze wereld?". Onze missie vormt de motivatie voor onze visie en onze doelen.

Onder **visie** verstaan we: het toekomstbeeld dat we hebben voor onze gemeente. We kunnen ons daarbij de volgende vragen stellen: "Waar willen we naartoe werken?" of "Wie of wat willen we graag zijn?" en "Welk beeld hebben we voor ogen voor onze gemeente in de toekomst?". Onze visie is onze hoop voor de toekomst.

Onder **doelen** verstaan we: onze doelstellingen om onze visie waar te maken en zo invulling te geven aan onze missie. We kunnen ons daarbij de volgende vragen stellen: "Hoe geven we handen en voeten aan onze missie?" en "Hoe kunnen we daadwerkelijk onze visie verwezenlijken?".

Onze doelen dienen steeds te worden getoetst aan onze missie en onze visie. Zij moeten een bijdrage leveren aan het uitvoeren van onze missie en aan het bereiken van onze visie.

Het komt er dus op neer wát we als opdracht hebben, wáár we naar toe willen en hóe we dat denken te gaan doen.

2.1 Onze missie

Onze bijbelse opdracht is:

1. Leer de wil van God kennen (Ef. 1:9).
2. Doe de wil van God (1 Joh. 2:17).
3. Maakt alle volken tot Jezus volgelingen (Matth. 28:19).

2.2 Onze visie

Onze visie voor de gemeente van Haarlem is:

Wij willen een open herberg in Haarlem zijn, waar mensen zich kunnen voeden met Gods Woord en warmen aan Zijn liefde. De herberg is open voor zoekers, reizigers en vaste gasten. We vieren en vertellen er dat God zorgt voor alle mensen en in het bijzonder voor wie in Hem gelooft, en sporen elkaar aan Jezus te kennen en te volgen.

Open herberg:

Samen bieden we in de herberg een plaats waar, vanuit het evangelie van Jezus Christus, mensen warmte, rust en geborgenheid vinden, elementen die in de moderne tijd en omgeving vaak niet voorhanden zijn. We zijn open, dus niet besloten: wat binnen gebeurt is goed zichtbaar voor de omgeving, die dan ook altijd gastvrij wordt ontvangen. Armen krijgen de beste tafels en verkleumden zitten het dichtst bij het vuur.

In Haarlem:

Wij zijn allereerst kerk / herberg in Haarlem en omgeving. Als wij naar buiten kijken, zien wij eerst onze directe omgeving, dáár waar we als kerk / herberg en ieder persoonlijk ook echt iets kunnen en willen betekenen.

Gods Woord:

We zijn geen gewone herberg. Eten en drinken zijn er gratis. De menukaart is wel uitgebreid maar niet variabel met de seizoenen en de smaak van de mensen. De Bijbel is het boek waarin God tot ons spreekt door de eeuwen heen, dus ook in de herberg dient dit Woord ons als voedsel. Vloeibaar voor de zuigeling en voor de dorstige reiziger, stevig voor de vaste gasten.

Zijn liefde:

Gods liefde is volop aanwezig in de herberg en is herkenbaar in de liefde en zorg die we aan elkaar en aan de omgeving in woord en daad betuigen.

Wij doen dit omdat we Jezus volgen en geloven en aanvaarden dat God ons in het leven en sterven van Zijn enige Zoon Jezus Christus heeft getoond dat Zijn liefde geen grenzen kent.

Zoekers, reizigers en vaste gasten:

De herberg is een plek die aan gasten de gelegenheid geeft hun (levens)verhaal te vertellen en naar dat van anderen te luisteren. Voor zoekers die hun bestemming niet kennen is er aandacht in de herberg, en wij willen helpen met hun zoektocht. Ook zij die een tijdelijk onderkomen zoeken, de reizigers, heten we van harte welkom; misschien is het maar voor even, maar een goed adres blijft in de herinnering gegrift. De herberg is er ook voor de mensen die er jarenlang komen, vroeger met hun ouders, nu misschien met hun kinderen. De sterke betrokkenheid van deze vaste gasten komt tot uiting in hun aandeel in de organisatie van de herberg.

Vieren en vertellen:

In de herberg is het altijd feest. Wij vieren dat we Gods kinderen mogen zijn en eren en loven onze God. Omdat niet iedereen dat goed begrijpt, vertellen we de mensen waarom we dat doen en dat God zijn liefde aanbiedt aan ieder die het maar horen wil, want - naar de woorden van Jezus zelf - "God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon gegeven heeft, opdat iedereen die in Hem gelooft, niet verloren gaat maar eeuwig leven heeft" (Johannes 3 vers 16).

Jezus te kennen en te volgen:

De herberg is een plaats om Jezus en Gods wil voor ons leven te leren kennen. Jezus is de eigenaar. Wij sporen elkaar aan om te groeien in kennis en geloof, en de weg achter Jezus aan te gaan zoals God ons die wijst naar de gaven die wij van Hem door de Heilige Geest ontvangen.

2.3 Onze doelen

Om deze visie tot uitvoer te kunnen brengen moeten concrete doelen gesteld worden. Bij het formuleren van onze doelen moeten we ons goed realiseren dat ze alleen bereikt worden als God dat wil. We spreken onze

afhankelijkheid van Hem uit; God alleen geeft groei (wasdom), wij hoeven slechts te planten en te begieten (1 Cor. 3:6). Een tweede overweging is dat het bereiken van doelen tijd vraagt. Hoe snel? God weet het. Daarom formuleren we onze doelen voor een beperkte periode. Deze doelen worden verderop in het beleidsplan nader toegelicht.

Zoals eerder genoemd volgen we het principe van Schwartz aangepast op de huidige situatie. Wij denken dat we door het toetsen van de gemeente aan de 8 kwaliteitskenmerken van Schwartz de "conditie" van de gemeente op die punten hebben kunnen vaststellen. Om als gemeente naar het beeld van de "Open Herberg" toe te kunnen groeien is het nodig dat we op alle punten het minimumniveau voorbij zijn en dat we een goede of zelfs topconditie bereiken.

De volgorde waarop aan de doelen gewerkt zal worden, is vervolgens bepaald door te kijken welke kenmerken in onze gemeente de slechtste conditie hebben en daardoor beperkend op de rest werken. Door aan het zwakste kenmerk als eerste te gaan werken, zullen ook de overige kwaliteitskenmerken hierdoor gestimuleerd worden en neemt de algehele conditie toe. Zo zal onze gemeente steeds meer op het beeld dat in de visie geschetst wordt gaan lijken. Overigens is hierbij rekening gehouden met de punten die reeds in gang zijn gezet.

- 1^e jaar** Behoeftegerichte evangelisatie (1 Cor. 9:20-22):
- Toerusting gemeente voor evangelisatiewerk Schalkwijk
  - Campingwerk zomers
  - Alphacursus, Oriëntatie cursus
  - Kinder Bijbelclub.
- Gavengerichte taakvervulling (1 Petr. 4:10):
- Inventariseren
  - Trainingen, cursussen opzetten.
- Groeizame gemeentekringen (Hand. 2:46-47):
- Groeigroepen opzetten.
- Doelmatige structuren (Marc. 2:27):
- Wijkteams formeren.
- Inspirerende samenkomsten (1 Tess. 5:16-19):
- Samenkomsten uitbreiden naar doelgroep, aanbiedingsvorm en elementen.
- 2^e jaar** Toerustend leiderschap (Ef. 4:11-12):
- Trainingen, cursussen geven.
- Hartstochtelijk geloofsleven (Rom. 12:11-12):
- Getuigenis: "... spreek onder elkaar in ...".
- 3^e jaar** Liefdevolle relaties (Joh. 13:34-35).

3 Onze gemeente als Open Herberg

"Ik ben een vreemdeling geweest, en gij hebt Mij gehuisvest"
Matth. 25:35.

3.1 Beelden van Gods gemeente

Het belangrijkste voor ons is het Woord van God, de Bijbel. God heeft bij ons het eerste en het laatste woord. Ons beleid en de praktische uitwerking worden daaraan getoetst.

In de Bijbel wordt over de gemeente geschreven in allerlei beelden die verschillende aspecten aangeven. Deze beelden zou je kunnen zien als de facetten van een diamant. Afhankelijk hoe je ernaar kijkt, vallen steeds weer andere dingen op.

Enkele van deze beelden zijn:

Volk van God - dit beeld is afkomstig uit het Oude Testament; temidden van allerlei volken is het volk Israël afgezonderd en heeft een unieke koning, namelijk God Zelf. Een volk onderscheidt zich van andere volken door geschiedenis, taal, cultuur, aard, etc. Het volk Israël onderscheidt zich doordat het aan God verbonden is en zich door Hem laat beïnvloeden. Kenmerkend voor de volkeren zijn hun prestaties, kenmerkend voor Gods volk is Zijn genade. Door Jezus Christus mogen ook heidenen tot het volk van God behoren. (Zie 2 Cor. 6:16; Titus 2:14; Hebr. 4:9 en 1 Petr. 2:9,10).

Lichaam van Christus - dit beeld komt alleen in het Nieuwe Testament voor en alleen bij Paulus, in de brief aan de Romeinen, 1 Corinthiërs en in de brieven aan Efeze en Colosse. Weer treft het onderscheid: er zijn allerlei lichamen, organisaties in de wereld, maar de kerk is het christelijk lichaam en wordt geregeerd door haar Hoofd (zie Ef. 1:22; 4:15; 5:23; Col. 1:18 en 2:19). Daarbij is "hoofd" hier niet be-

doeld als lichaamsdeel, maar om aan te geven dat Christus de leiding heeft en de bron is en eerstverantwoordelijke. In de brieven aan Rome en Corinthen wordt in hoofdstuk 12 gesproken over de verschillende gaven van het lichaam.

Huisgezin van God - door Jezus mogen de gelovigen God heel persoonlijk aanspreken als "Abba", Vader (zie Rom. 8:15 en Gal. 4:6), zijn zij broers en zussen van elkaar, (Matth. 23:8) en worden zij geleid door de Geest. Kenmerkend voor het gezin is de zorg die aan elkaar gegeven wordt en de bescherming die je als kind binnen het gezin ontvangt; het is ook de plaats waar je jezelf ontwikkelt, volwassen wordt en waar je jezelf mag zijn. Die plaats heeft de gemeente ook voor haar leden.

Kudde van de goede Herder - opnieuw een beeld dat ook al in het Oude Testament voorkomt (zie Ps. 77:21, Jes. 40:11 en Ez. 34). Israël wordt de kudde genoemd omdat God de herder is. De gemeente is de kudde omdat Jezus de goede herder is (Joh. 10:2,10,11 en verder; Hand. 20:28 en verder; 1 Petr. 5:2 en verder). Dit beeld laat onder andere zien hoe de gemeente geen moment zonder Christus kan. Daarbij illustreert dit beeld vooral Jezus' zorg voor de verlorenen (zie Luc. 15:1 en verder).

Zout der aarde - dit is een beeld dat alleen in het Nieuwe Testament voorkomt (Matth. 5:13). De rabbijnen betitelden Gods wet wel als zout, maar mensen werden zo niet genoemd. Volgelingen van Jezus zijn smaakgevend en bederfwerend in de samenleving, doordat zij op Hem, die de wet vervuld heeft, gaan lijken. Hoe zij er dan uitzien staat in Matth. 5:1-12.

3.2 Nog een bijbels beeld: "gemeente als open herberg"

Gemeente als open herberg - hoewel het woord "herberg" niet vaak voorkomt in de Bijbel, is het beeld van de gemeente als open herberg een tijdloze maar tevens een zeer bijbelse gedachte over hoe we als

gemeente ook in onze tijd, en in onze omgeving, gemeente mogen en moeten zijn.

Handelingen 2:41-47 is er zeer duidelijk over. Alle facetten van "gemeente-zijn" komen hier aan bod. Het opnemen van nieuwe mensen in de gemeente, het delen, het onderwijzen, het bidden en vrezen, het samen de maaltijd gebruiken, het eendrachtig zijn, en het loven van God, dit alles met blijdschap en "eenvoud des harten".

Hand. 2 geeft ons het beeld van de eerste gemeente van Jeruzalem als een aantrekkelijke en ook een groeiende gemeente.

Er is hier duidelijk plaats voor mensen van buitenaf; er wordt openheid en gastvrijheid geboden.

En daarmee is een gastvrije en open gemeente dienstbaar aan het hogere doel: "En de Here voegde dagelijks toe aan de kring, die behouden werden" (vs 47).

3.2.1 De sfeer in de herberg

De centrale begrippen binnen het beeld "gemeente als open herberg" zijn **gastvrijheid** (oftewel herbergzaamheid) en **openheid**.

Deze gastvrije en open herberg heeft de volgende eigenschappen:

- De herberg staat langs de wegen van de mensen. De gasten van deze herberg zijn vrij om binnen te lopen. Dat kunnen dus volstrekt onverwachte gasten zijn.
- De herberg is uitnodigend en open.
- De herberg is toegankelijk voor alle (soorten) mensen (structuur, diensten, etc.).
- In de herberg kunnen gasten hun verhaal kwijt en het verhaal van anderen horen.
- Er is gezelligheid, rust en ontspanning.
- De ambtsdragers zijn daar de (tafel)dienaars, de obers, en niet degenen die vertellen hoe het moet.
- Er hangt de sfeer van de Eigenaar.

De metafoor van "gemeente als open herberg" geeft antwoord op de vraag "wat voor gemeente willen wij zijn?". Een vitale, open en gastvrije gemeente! Een gemeente waar gastvrijheid niet alleen een opgelegde taakverdeling is, maar een manier van zijn, een geestelijk klimaat, een intentie.

Die uitnodigend is en haar deuren opent voor gasten, maar ook zichzelf openstelt voor haar gasten.

Een gemeente die aantrekkelijk is voor mensen van buitenaf, een gemeente die mensen van buitenaf raakt met het evangelie en een gemeente die daardoor groeit, in geloof, in gemeenschap en ook in aantal (1 Kor. 9:19-23 / 1 Kor. 10:33).

Gemeente-zijn als open herberg gaat verder dan een evangeliserende gemeente zijn.

Het is niet alleen onze opdracht mensen van buitenaf in aanraking te brengen met het evangelie, maar ook om de mensen die aangeraakt zijn door het evangelie op te nemen en een plaats te bieden in onze gemeente. Het is onmogelijk om iemand op te roepen tot geloof, bekering en levensheiliging, en hem vervolgens aan zichzelf over te laten.

Bovendien brengen nieuwe toetreders ons vaak tot ontdekking van onszelf. Oftewel toetreding van nieuwe mensen werkt ook naar binnen versterkend. Een getuigende gemeente wordt keer op keer geconfronteerd met haar "eigen christen zijn". Deze wisselwerking leidt tot een levende gemeente.

3.2.2 De Gasten

In de herberg staan de gasten (in drie opzichten) centraal:

a. De gemeente stelt zich open voor gasten van buitenaf (naar buiten gericht)

Dit betekent niet alleen dat vrienden of geloofsgenoten welkom zijn, maar ook vreemdelingen.

(De letterlijke vertalingen van het Griekse woord voor gastvrijheid is ook "liefde tot de vreemdelingen").

In 1 Kor. 14:23-25 vraagt Paulus de gemeente betrokken te zijn op de gast (ook ongelovige) in hun midden. Dat heeft o.a. gevolgen voor de manier waarop zij bidden en zingen (vs 15-17).

Een gastvrije gemeente is dan ook zodanig georganiseerd dat zij zich over de hele linie voor vreemdelingen open stelt: in haar catechese, pastoraat, diensten en vieringen, kringen, etc.

De gast krijgt niet een plaatsje aan de rand, maar juist in het centrum.

Zo wordt gastvrijheid ook in de Bijbel omschreven. Het woord "gastvrijheid" komt weliswaar in de Bijbel niet zo vaak voor, maar de zaak waar het om draait, wel degelijk.

De herhaaldelijke oproep tot gastvrijheid in de Bijbel maakt duidelijk hoe wezenlijk gastvrijheid is (Hebr. 13:2).

Daarbij moet altijd goed overwogen worden hoe de gemeente inhoud kan geven aan deze gastvrijheid en toch haar identiteit kan behouden.

b. Leden van de gemeente zijn bij elkaar te gast (naar binnen gericht)

Ook leden binnen de gemeente moeten zich voor elkaar openstellen.

Het gaat dan om het delen van vragen, zorgen en vreugde. De basis om al deze dingen met elkaar te delen zijn vertrouwen in en liefde voor elkaar.

Ook de bewogenheid die er binnen deze herberg is om mensen "van buiten" op te vangen, en van God te getuigen, is er ook naar binnen voor de gasten (gemeenteleden) onderling.

De rollen van gast en gastheer/vrouw wisselen hier voortdurend.

c. Gast zijn van Jezus Christus (naar boven gericht)

Uiteindelijk is Jezus zélf de gastheer, die ons uitnodigt. Hij loopt, als in het verhaal met de Emmaüsgangers, met ons mee, de Schriften uitleggend en brood met ons brekend.

Jezus Christus is de eigenaar van "de herberg". Dus zijn wij als het erop aan komt geen gastvrouwen en gastheren, maar primair zelf gasten.

Alles wat we doen in de herberg; "Of gij dus eet of drinkt, of wat ook doet, doet het alles ter ere Gods" (1 Kor. 10:31).

3.2.3 De Gastheren en -vrouwen

Een herberg die goed draait brengt vaak ook met zich mee dat de gastheren en -vrouwen druk zijn met hun taken. Alle taken zijn goed verdeeld, en een **ieder** doet waar hij of zij goed in is; "dient elkaar, een ieder naar de genadegaven die hij ontvangen heeft" (1 Petr. 4:10).

Sommigen treden op de voorgrond en zijn in direct contact met de gasten, anderen hebben even belangrijke taken, maar zijn niet nadrukkelijk op de voorgrond aanwezig.

Maar zoals 1 Kor. 12:12 ons leert dat "het lichaam één is en vele leden heeft, en al de leden van het lichaam, hoe vele ook, één lichaam vormen", zo geldt dat ook in de herberg.

Iedere gastheer of -vrouw die haar rol vervult in de herberg, maakt deel uit van de totale gastvrijheid die de herberg biedt.

De taken van de gastheren en -vrouwen zijn ook goed op elkaar afgestemd.

Voor veel taken is een duidelijke structuur aanwezig (kerkenraad, wijkteams, diaconie, clubs, werkgroepen, zanggroepen, etc.).

Maar voor veel "taken" is ook geen structuur aanwezig. Zo is omzien naar elkaar een taak voor allemaal, iets wat niet opgelegd wordt, of alleen gedaan dient te worden door een geselecteerd groepje gasten en gastheren en -vrouwen, maar een opdracht voor allen.

1 Kor. 12:25-26; dat "de leden gelijkelijk voor elkander zouden zorgen. Als één lid lijdt, lijden alle leden mee, als één lid eer ontvangt, delen alle leden in de vreugde".

Verdere taken voor "allen" zijn onder meer:

- de levende God dienen (geen dode werken doen, Hebr. 9:14)
- God loven (Matth. 21:16)
- strijden (*) totdat Zijn vijanden gemaakt zijn tot een voetbank (Ps. 110:1)
- onderdak bieden aan gelovigen (Ps. 133)
- op elkaar acht geven en elkaar aanvuren tot liefde en goede werken (Hebr. 10:24)
- de wil van God doen (1 Joh. 2:17)
- vrucht dragen (Matth. 21:43)
- het evangelie vertellen aan de niet-gelovigen (Matth. 28:19).

* De tekst m.b.t. het "strijden" is opgenomen om aan te geven dat er nu een geestelijke strijd woedt; verzoeken zijn talloos.

En hoe verrichten we deze taken? We willen ze graag en dankbaar doen. Dát is ook de wil van God. We lezen het in 1 Thess. 5:16 "... de wil van God in Jezus Christus ten opzichte van ons is:

- **verblijdt u** te allen tijde
- **bidt** zonder ophouden
- **dankt** onder alles".

3.2.4 De Eigenaar

Als God dan de Eigenaar van de herberg is, dan mogen we geloven dat we als gasten maar ook als gastheren en -vrouwen in Zijn gastvrijheid heel goed af zijn.

Maar waar dienen we voor, wat is ons doel? Waar wil God ons voor gebruiken? Wat **de wil van God** met ons is, is o.i. de kernvraag waarin alles zijn oorsprong vindt. Het antwoord op deze vraag moet altijd ons richtsnoer zijn.

Maar wat weten we als mensen over de wil van God? Gelukkig zegt de Bijbel daar heel belangrijke dingen over. Zo lezen we in Joh. 6:40 dat het Gods wil is **dat de mensen eeuwig leven**.

Is het in dit verband niet heel bijzonder dat de Here Jezus benadrukt dat Gods wil geschiede in het "Onze Vader" (Matth. 6:10). Het is van belang te ontdekken wat God wil. We lezen in Ef. 1:9 dat Jezus ons "het geheimenis van Zijn wil" doet kennen. Van de Here Jezus lezen we ook dat Hij zegt: "Ik heb lust Uw wil te doen" (Ps. 40:9). Wij worden opgeroepen om de Here Jezus te volgen. De opgestane Jezus heeft gezegd dat Hij naar de Vader gaat om onze plaats te bereiden en dat in het huis van Zijn Vader vele woningen zijn (Joh. 14:2).

En hoewel God de Eigenaar is van de herberg, en wij gast zijn bij Jezus Christus, is het **de wil van God** dat wij uiteindelijk Hém als Gast (Ere-gast) in ons leven toelaten; "...want ik heb honger geleden, en gij hebt Mij te eten gegeven, ik heb dorst geleden en gij hebt mij te drinken gegeven, Ik ben een vreemdeling geweest en gij hebt Mij gehuisvest" (Matth. 25:35) opdat wij het eeuwige leven ontvangen (vs 46).

4 Bijbelse principes: acht kenmerken van een groeiende gemeente

4.1 Inleiding

Als je kijkt hoe andere gemeenten het proces van gemeenteopbouw oppakken dan zie je dat ze veelal gebruik maken van een gemeenteopbouw model. Een dergelijk model is een hulpmiddel dat structuur geeft. Veel gemeenten - ook christelijke gereformeerde - gebruiken het model dat Christian A. Schwarz heeft ontwikkeld.

Uit onderzoek door Christian A. Schwarz van meer dan duizend gemeenten verspreid over de hele wereld bleek dat groeiende gemeenten een aantal kenmerken vertonen, die stuk voor stuk overeenkomen met bijbelse principes. Er zijn acht verschillende kenmerken. In de volgende hoofdstukken worden ze uitgewerkt.

Het uitwerken zelf is destijds door werkgroepen uit de gemeente gedaan. Ze kregen hierbij de opdracht te onderzoeken in welke mate er aan de afzonderlijke kenmerken voldaan werd, daarbij de knelpunten en de sterke punten aan te geven én aanbevelingen te maken voor de kerkenraad. Dit proces is met veel enthousiasme doorlopen en resulteerde in een aantal rapporten.

Deze rapporten gaan diep op de zaken in. Echter, er zullen bij de uitwerking en uitvoering ongetwijfeld vragen komen, of wellicht zaken die verder uitgewerkt moeten worden. De Werkgroep Gemeenteopbouw zal steeds ondersteuning verlenen, mogelijke knelpunten oplossen, maar ook de voortgang bewaken.

Hierbij zullen ook andere gemeenteleden betrokken worden.

Natuurlijk zal de voortgang aan de kerkenraad gerapporteerd worden.

De volgende hoofdstukken bevatten samenvattingen van deze rapporten.

N.B. Omdat de diverse groepen zelfstandig hebben gewerkt, komt het wel eens voor dat zij suggesties doen die ook bij een andere groep voorkomen.

Wie zich in de principes van gemeenteopbouw graag wat verder wil verdiepen, verwijzen we naar het boekje "Het ABC van de natuurlijke gemeenteontwikkeling", Christian A. Schwarz (uitgeverij Gideon).

5 Gavengerichte taakvervulling (1 Petr. 4:10)

Doelstelling: het (laten) ontplooiën en daarmee het benutten ((laten) inzetten) van de gave(n) die elk afzonderlijk gemeentelid van de Heilige Geest heeft gekregen, tot opbouw van Gods gemeente.

Het is van belang taken en gaven te onderscheiden. Taken moeten zoveel mogelijk worden uitgevoerd door mensen die daar de gaven voor hebben. Zij zijn juist goed in die bepaalde taak, beter dan anderen die hier niet de gaven voor hebben, en ervaren er veel plezier aan om anderen met hun gaven te dienen.

Dit heeft een positieve uitwerking op je omgeving, op de andere gemeentelieden en natuurlijk op jezelf.

Binnen onze gemeente zijn vele taken en ieder gemeentelid heeft zijn eigen gave(n). Paulus schrijft in 1 Corinthiërs 12:7 dat alle gaven even waardevol en nodig zijn voor de gemeente. Niet de vervulling van vacatures, maar het gebruiken van de gaven is onze opdracht!

Om concrete aanbevelingen te kunnen doen is het noodzakelijk te weten welke taken verricht moeten worden, welke taken gewenst zijn en welke wellicht op grond van iemands specifieke gave "in het leven kunnen worden geroepen".

Mogelijke knelpunten

- **wie/wat:** In de gemeente is nu niet van ieder lid bekend wie welke gaven heeft en welke gaven ook daadwerkelijk worden ingezet of benut.
- **vacatures:** Het is verleidelijk niet eerst na te gaan waar de gaven en talenten van een gemeentelid zich het sterkst hebben ontwikkeld, maar te kijken of iemand "vrij" is.
- **ruimte geven:** Het kan gebeuren dat gemeentelieden geen ruimte krijgen om hun gaven te gebruiken, omdat er mensen zijn die altijd overal voor worden gevraagd. Er zijn ook mensen die gevraagd worden

en geen nee kunnen of durven zeggen, of mensen die juist overal ja opzeggen.

- **altijd dezelfde:** Mensen kunnen overbelast raken. Iemand kan gefrustreerd raken dat een ander altijd hetgeen doet dat hij/zij graag zou willen doen.
- **structuren:** Ten aanzien van de specifieke gaven van de Geest moet worden onderzocht of onze structuren het benutten daarvan toelaten.

Aanbevelingen

Een deel van de knelpunten is op te lossen door het optimaal inzetten van de vele en diverse gaven die binnen de gemeente aanwezig zijn. Een inventarisatie is steeds nodig van wie welke gaven heeft. De term gavenbank komt dan naar boven. Een gavenbank is een lijst met namen en daarbijbehorende gaven, maar ook met een voorkeur voor bepaalde taken en werkzaamheden die verricht kunnen of moeten worden.

Om de privacy te garanderen zal het beheer van een gavenbank door een ouderling / diaken en/of een aangewezen persoon uit de gemeente moeten worden gedaan. Lang niet iedereen kent zijn gaven. Een cursus "Ontdek je gaven" kan uitkomst bieden. Als de "aanbodkant" goed in kaart is gebracht, kan bij het vervullen van vacatures ("vraagkant") in de kerk gebruik worden gemaakt van de gavenbank. Inmiddels is een gavenbank (software) gebouwd en deels gevuld. Dit moet verder uitgebouwd worden.

Plan van aanpak

- De kerkenraad (diaconie) moet ontplooiing en het inzetten van geestelijke gaven blijvend actief bevorderen o.a. door gemeenteleden te vragen voor bepaalde taken overeenkomstig de hun gegeven gaven.
- Overzicht maken van de taken én toekomstige taken binnen en buiten de gemeente.
- De gemeenteleden moeten toegerust worden voor het gebruik van hun specifieke geestelijke gaven en soms ook voor de te vervullen taken. De cursus(sen) "Ontdek je geestelijke gaven" (met gebruik van bijvoorbeeld "De Gaventest" van Christian Schwarz) kan aangeboden

worden als aparte cursus of als zelfstudie en/of gebruik in gemeentekringen.

- Benoeming door de kerkenraad van een "coördinator gavenbank".
- Preken over het belang van het inzetten van persoonlijke gaven.
- Dit onderwerp bespreken in diverse gemeentekringen.
- Verwerken van alle gegevens.

De verzameling van de gegevens wordt door de diakenen gedaan. De gavenbank is voortaan hulpmiddel om het juiste gemeentelid de juiste taak te laten uitoefenen. De kerkenraad laat de "coördinator gavenbank" voorstellen hiervoor doen. Dit zal een continu proces zijn.

De werkgroep voorziet dat met deze opzet en bijbehorende uitvoering een aanzienlijke bijdrage geleverd wordt aan het benutten van ieders gave en onze gemeente daar de vruchten van zal dragen.

6 Groeizame gemeentekringen (Hand. 2:46-47)

Groeizame gemeentekringen, wat verstaan we daaronder?

In gemeentekringen kan op een geestelijke én praktische manier het gemeente-zijn tot uiting komen. Zo'n kring is als het ware een gemeente in het klein. De beperkte groepsomvang voorkomt dat mensen in de anonimiteit verdwijnen. Groeizame gemeentekringen dragen bij aan *groei in geloof, gemeenschap en getal*. Ze zijn iets wezenlijk anders dan groepen die activiteiten of taken in de gemeente verrichten. Een kring is niet persé gebaseerd op geografische indelingen, maar bijvoorbeeld op leeftijd, geslacht, interesse. Verder worden gemeentekringen strakker georganiseerd en heeft de kringleider meer verantwoordelijkheid.

Kenmerken van groeizame gemeentekringen

De volgende kenmerken zijn geformuleerd voor groeizame gemeentekringen. Deze kenmerken vullen elkaar aan en zijn elk afzonderlijk van belang voor het geheel.

- Groeizame gemeentekringen beschikken over *toegeruste leiders*. Minimaal 1 persoon per kring is bereid en in staat een voortrekkersrol te spelen en toe te zien op de inhoud, voortgang en samenhang met de gemeente.
- *Gods woord, de Bijbel, staat centraal*. Dit betekent niet noodzakelijk dat er altijd sprake is van een bijbelstudiekring. De nadruk kan ook liggen op onderlinge verbondenheid door gesprek. In onze visie is ook dan het uitgangspunt dat de Bijbel leidraad is.
- Groeizame gemeentekringen danken hun bestaan en voortgang aan *onderlinge steun en betrokkenheid*. Zowel de vragen als de vreugdes komen in de kring aan de orde en dragen zo bij aan de geloofsopbouw van de leden. De kringen zijn in die zin een aanvulling op het persoonlijk pastoraat.
- Groeizame gemeentekringen hebben een *beperkte omvang*, minimaal 4, maximaal 10 personen. Bij grotere kringen komen de individuele leden onvoldoende aan bod en is het moeilijker de onderlinge steun en be-

trokkenheid vorm te geven. Wanneer het ledental te groot wordt, splitst de kring zich in twee kleinere groepen.

- Er is *betrokkenheid* van de leden. Concreet betekent dit dat het bijwonen van de bijeenkomsten praktisch haalbaar moet zijn. Dit is tevens een belangrijke voorwaarde om de...
- ...*continuïteit* te waarborgen. Daarom geldt als voorwaarde: een behoorlijke frequentie (1 uur per twee weken) en de data vooraf voor een langere periode vaststellen.

De groeiende gemeentekringen zoals hier bedoeld zijn *betrokken bij de kerkelijke gemeente*. Er wordt dus een vorm van communicatie / terugkoppeling verondersteld tussen de kring en de kerkenraad. Als dit type kringen deel uitmaakt van het pastoraat in de gemeente, mag ook ondersteuning van de kerkenraad verwacht worden. Te denken valt bijvoorbeeld aan het toerusten van de leiders.

Bovenstaande kenmerken vormen een basis voor het opzetten van nieuwe kringen. De kringen kunnen de kenmerken zelfstandig als toets hanteren. De betrokkenheid van de gemeente is een voorwaarde om te voorkomen dat de kringen *zwerfstenen* in plaats van *levende bouwstenen* worden.

De kringcoördinator

Als aanbeveling om het kringwerk te stimuleren geldt de aanstelling door de kerkenraad van een "kringcoördinator". De kringcoördinator fungeert onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad. De kringcoördinator heeft als taak het kringwerk te faciliteren en te stimuleren. Hij/zij is daarnaast een coach voor de kringleiders en een intermediair naar de kerkenraad. De kringen zijn zélf verantwoordelijk voor hun voortgang en inhoud. De kringcoördinator fungeert vooral als adviseur en aanspreekpunt bij vragen en problemen.

Verdere aanbevelingen

Ten aanzien van groeiende gemeentekringen zijn verder nog de volgende aanbevelingen geformuleerd:

- Elke kring heeft naast een kringleider een aspirant kringleider. Deze kan zich alvast voorbereiden op het moment dat de groep te groot wordt en gesplitst kan worden.
- Bij de bezoeken aan gemeenteleden door ouderlingen / predikant is deelname aan kringen altijd onderwerp van gesprek. Ook het wijkteamlid zal dit ter sprake brengen.
- De kerkenraad communiceert duidelijk dat het kringwerk belangrijk is en dat er veel aan gelegen is kringleiders goed te trainen. Dit blijkt onder meer uit het (desgevraagd) verlenen van financiële tegemoetkomingen voor studiekosten.
- Een behoorlijke frequentie en een beperkte duur van de bijeenkomsten blijken belangrijk te zijn voor de continuïteit.
- De samenstelling van de kringen is meestal gebaseerd op leeftijd. Bij verdere groei van het kringwerk kan echter ook gekeken worden naar andere criteria, bijvoorbeeld: werkend, niet-werkend / geslacht / alleenstaand vs. gehuwd / interessegebied (geschiedenis / literatuur / muziek / etc.).

7 Doelmatige structuren (Marc. 2:27)

Structuren zijn noodzakelijk om chaos te voorkomen, dit komt ook duidelijk in de Bijbel naar voren. Wat men echter wel eens vergeet is dat structuren ook doelmatig moeten zijn, d.w.z. dat ze een middel zijn om de missie (zie hoofdstuk 3) te vervullen. Hier schort het echter nog wel eens aan. Dit is dan ook een reden om naar de huidige structuren in onze gemeente te kijken en na te gaan of ze onze missie ondersteunen.

De structuren moeten een bijdrage leveren aan het bereiken van de doelen van de gemeente. Daarom spiegelen we de structuren aan de visie, te weten het vormen van een open herberg waar mensen welkom zijn, voldoende geestelijk voedsel ontvangen, zodat groei ontstaat naar boven, binnen en buiten.

Doelstelling: Aan de hand van deze visie moeten er structuren binnen onze gemeente worden opgesteld waarin iedereen een plekje heeft, elkaar liefdevol vasthoudt, bijdraagt aan de functie van gemeente-zijn in deze tijd en iedereen tenminste één taak vervult in overeenstemming met de gaven die hij/zij gekregen heeft.

Inventarisatie

De grote lijn van de huidige structuren lijkt eigenlijk geen probleem te vormen. Hiermee bedoelen we de structuur van de kerkenraad; pastoraat en diaconaat. Deze functioneren en hebben ook de mogelijkheid om dit te blijven doen en sluiten aan bij de visie; dit kunnen we zien bij andere CGK-gemeenten die groeien. Wel kan het scheiden van bestuurlijke activiteiten en pastorale en diaconale activiteiten een verbetering betekenen voor de aandacht voor pastorale zaken. Hierbij verbetert het instellen van wijkteams de aandacht voor een gemeentelid, omdat er ook door niet-kerkenraadsleden een pastorale en diaconale bijdrage wordt geleverd. Een knelpunt in onze gemeente blijkt kan het vervullen van de ambten en trekkers voor diverse taken zijn. Hier is een rol weggelegd is voor de "coördinator gavenbank".

Knelpunten

Als knelpunt wordt voornamelijk ervaren het *gebrek aan samenhang* tussen sommige elementen van de structuur. Hier moet dus een oplossing komen zodat *communicatie* op een meer natuurlijke wijze verloopt. Verder kunnen commissies e.d. nogal *gesloten* overkomen, waardoor de gemeente geen zicht heeft op het functioneren van dit orgaan en ook valt de *vrijblijvendheid* op van gemeenteleden waardoor de structuren niet optimaal kunnen functioneren.

Als laatste nog het punt dat vanuit de traditie de *dominee en de ambtsdragers als trekkers* van de gemeente worden gezien, wat tot passiviteit onder de leden leidt. In een levende gemeente waarin we allen onze taak hebben, past het niet om de rolverdeling zo te blijven zien. Eerder zullen de dominee en ambtsdragers naast hun eigen taak toerusters worden die niet een hoge hiërarchische, maar een "platte" organisatie nastreven, waarin velen hun taak en verantwoordelijkheden hebben.

Aanpak

1. Structuren zichtbaar maken

Door in het gemeenteblad *Perspectief* de structuren te beschrijven en op gemeenteveningen uitleg te geven kunnen alle gemeentelieden duidelijk zien wie wat doet en waar men terecht kan. Verder moeten de structuren regelmatig kritisch bekeken worden om aansluiting te houden bij wat nodig is in de gemeente. Daarnaast wordt bekeken of de gaven en talenten tot hun recht komen.

2. Samenwerking, Communicatie en Verandering

Anders gezegd: "feeling" houden met de gemeente. De structuur moet zodanig wijzigen dat noden gesignaleerd worden en waar nodig ondersteuning gegeven kan worden.

- op kerkenraadniveau: het scheiden van bestuurlijke en pastorale en diaconale zaken.
- op gemeenteniveau het instellen van *wijkteams*, die hun werkzaamheden op elkaar afstemmen en bespreken. De wijkteams kunnen oppikken wat er leeft, zodoende wordt het mogelijk de juiste aandacht aan de gemeentelieden van de wijk te geven, de onderlinge aandacht te stimuleren, kortom groei naar boven binnen en buiten te stimuleren en de kerkenraad goed te informeren.

Duidelijk is dat een structuur niet statisch is maar flexibel moet zijn om aan zijn doel te voldoen, namelijk het dienen van de gemeente om het mogelijk te maken haar missie te verwezenlijken.

Voor een nadere uitwerking van deze structuur wordt verwezen naar het inmiddels uitgewerkte plan van aanpak inzake wijkteams.

8 Inspirerende samenkomsten (1 Thess. 5:16-19)

Doelstelling: De onderlinge samenkomsten naar inhoud, aanbiedingsvorm en verloop zo inrichten dat de bezoekers graag komen en geïnspireerd kunnen worden. Er is ruimte voor blijdschap, voor (aan)bidden, danken, prijzen en getuigenis.

Wie de doelstelling goed leest, ziet dat het er o.a. om gaat dat de bezoekers van de samenkomsten er "plezier" aan beleven; ze vinden het fijn en komen graag. Als we dit wat nader bekijken zien we dat er verschillende bezoekers zijn: gelovigen en niet-gelovigen, jongeren en ouderen, mannen en vrouwen. Ze zitten samen in de zondagse erediensten, maar daarnaast zijn ook andere samenkomsten mogelijk / nodig. Er kunnen ook samenkomsten zijn die speciaal gericht zijn op jongeren, ouderen of buitenstaanders. Ook kunnen er samenkomsten georganiseerd worden in wijken of speciaal voor vrouwen. Kortom, er zijn samenkomsten voor diverse **doelgroepen** te onderscheiden.

Wat maakt een samenkomst nu zo dat de bezoekers er graag komen? Allereerst is natuurlijk de inhoud van belang. Als reformatorische christenen hebben wij altijd het belang van het Woord (sola scriptura) onderstreept.

De omstandigheden moeten wel zo zijn dat mensen zich de Boodschap eigen kunnen maken. Dat heeft te maken met het hart van mensen. Ook andere aspecten spelen een rol in het niet "overkrijgen" van de Boodschap. Dat kan te maken hebben met het *taalgebruik*, de *presentatievorm* (bijvoorbeeld visueel, in woord of beeldtaal), de *interactie* (bijv. samen bidden, samen belijden, samen zingen, antwoorden geven, vragen stellen, aandacht voor jou) en *comfort* (bijv. goede stoel, goed licht, goed geluid, goed beeld, goed klimaat, goede instrumentale begeleiding). Kortom de **aanbiedingsvorm** is belangrijk.

Wat maakt een samenkomst nu zo dat de bezoekers geïnspireerd raken? Dat kan te maken hebben met *ontmoeting* (bijv. van onze Vader met mij, met mijn leeftijdgenoten, lotgenoten, door persoonlijke aandacht), met *ontdekking* (bijv. Gods Woord beantwoordt de vragen waar ik mee zit; ik heb er wat aan, Gods liefde ook voor mij, de gave die ik van Hem gekregen heb), met *ontplooiing* (bijv. Ik groei in mijn geloof, ik kan me inzetten voor anderen), met *ontspanning* (bijv. Ik mag mezelf zijn, ik moet niets en mag zoveel, God loven, Hem alles vertellen en weten dat Hij luistert, stil zijn voor God). Kortom de **elementen** van een samenkomst tellen mee.

Het is belangrijk dat per type samenkomst nagedacht wordt over:

- doelgroep(en)
- aanbiedingsvormen
- elementen.

Bij samenkomsten moet niet alleen gedacht worden aan de zondagse samenkomsten, waarin alle doelgroepen vertegenwoordigd zijn. Samenkomsten per doelgroep (dit kunnen ook kringen zijn), waarbij alle elementen in meer of mindere mate aandacht krijgen, moeten gestimuleerd worden.

Wat moet er veranderen?

T.a.v. Ontdekking en Ontplooiing wordt aanbevolen:

- De preek en formulieren in eigentijdse taal te houden.
- In te gaan op de actualiteit en wat Gods Woord daarover zegt.
- Ruimte te maken voor interactie (vragen stellen, gebedspunten te vragen, e-mailen, chatten).
- Verwijzen naar verdiepingsstof (boeken, uitleg bij de Bijbel, cursus).
- Belijdeniscatechisanten een taak te geven.
- Doopouders te wijzen op opvoedingsinformatie.
- Ruimte voor getuigenissen (bijvoorbeeld in aparte diensten afgestemd op buitenkerkelijken).
- Er moet ruimte blijven om de Geest Zijn werk te laten doen; niet teveel vooraf in een vast patroon persen, bijv. kringgebed, gebedsboek, opgave van liederen.

T.a.v. Ontmoeting wordt aanbevolen:

- Aandacht te geven aan nieuwkomers en gasten.
- Stilte in te bouwen (bezinning, naderen tot de Heilige, na de preek of tijdens een gebed).
- Bij het H.Avonddmaal ook aandacht (blijven) schenken aan het "vieren".
- Een ontmoetingsruimte waar je ook na de samenkomst rustig kan blijven napraten.
- Meeleven met vreugde en verdriet.

T.a.v. Ontspanning wordt aanbevolen:

- Meer leden te betrekken bij de begeleiding van de samenzang en meer muziekinstrumenten (een goede piano kan een waardevolle aanvulling zijn op het orgel).
- Er mag gelachen én gehuild worden.
- Eigentijdse liederen (o.a. Opwekking) met elkaar leren.

T.a.v. de Aanbiedingsvormen wordt aanbevolen:

- Projectie op de muur te gebruiken voor zang en ter ondersteuning van de preek.
- Belangrijke punten uit de preek aan te geven (extra te accentueren en/of visualiseren).
- Eigentijdse voorbeelden te gebruiken.
- De spreektijd te onderbreken met (lof)liederen.

T.a.v. Doelgroepen wordt aanbevolen:

- Samenkomsten in kringen te stimuleren samen met "buren en vrienden".
- Meer / vaker diensten voor bepaalde doelgroepen (kinderen / jongeren / senioren / vrouwen / etc.).

9 Toerustend leiderschap (Ef. 4:11-12)

Doelstelling: Schep mogelijkheden tot het toerusten van de leiders in de gemeente (zie Efeziërs 4 vers 11 en 12: "*En Hij heeft zowel apostelen als profeten gegeven, zowel evangelisten als herders en leraars, om de heiligen toe te rusten tot dienstbetoon, tot opbouw van het lichaam van Christus*").

Onderzoeksvragen:

1. Wie zijn de leiders?
2. Hoe kunnen we de leiders toerusten?
3. Hoe wordt de toerusting gehandhaafd van leider op leider?

Ad 1) Tot de leiders in de gemeente behoren de volgende personen: dominee, (jeugd)ouderlingen, diakenen, voorzitters, bestuursleden, pastoraal medewerker, missionair medewerker, teamleider kringen, kringleiders.

Ad 2) Het toerusten van de leiders wordt gerealiseerd door het geven van **cursussen** of **zelfstudie**. Zie voor de invulling het Toerustingsprofiel. Voor elke nieuwe leider zou een **basisinformatiemap** klaar moeten liggen, met daarin het reilen en zeilen van de functie en het bestuur. Ook kunnen hier eventuele regels en afspraken in vermeld worden die in het verleden gemaakt zijn.

Ad 3) De leiders die **oude rotten in het vak** zijn kunnen de nieuwe leiders inwerken en coachen om zo de persoon in kwestie een goede start te geven. Deze coach zou voor een bepaalde periode beschikbaar moeten zijn voor vragen en problemen die de nieuwe leider tegen kan komen.

Toerustingsprofiel:

	Info via basis-map	Cursussen / vaardigheden	Coachen door?	Oriënterende of instromende stage?
dominee	ja	rondkijkcursus in de gemeente project management relatieproblemen psychisch inzicht computergebruik didactiek coachen gemeenteopbouw	meerdere ervaren broeders, classis predikant, predikanten onderling	afhankelijk van de behoefte en advies coach
(jeugd) ouderling	ja	gesprekstechnieken psychologie christelijke tactiek bijbelkennis spreken in het openbaar vergadertechnieken coachen gemeenteopbouw	de oudere broeders werken de jongere in, wijs gemeentelid	clubs / verenigingen
diaken	ja	projectmanagement vergadertechnieken psychologie coachen gemeenteopbouw sociale voorzieningen (evt. financiën)	de oudere diakenen werken de jongere in, wijs gemeentelid	wijkteam
voorzitter	ja	vergadertechnieken spreken in het openbaar projectmanagement mensenkennis coachen.	coachen door de vertrekkende voorzitter	geïnteresseerden
bestuurslid	ja	vergadertechnieken projectmanagement schriftelijk rapporteren coachen	coachen door voorzitter en degene die vertrekt uit de betreffende functie	n.v.t.
pastoraal medewerker	ja	(naast eigen opleiding) alleen "structuur van de gemeente", beleidsplan gemeenteopbouw	predikant en kerkenraad	wijkteam

	Info via basis- map	Cursussen / vaardigheden	Coachen door?	Oriënterende of instromende stage?
missionair medewerker	ja	(naast eigen opleiding) "structuur van de gemeente", beleidsplan gemeenteopbouw	predikant en kerkenraad	EZC

Aanbevelingen:

- Zoek, bij voorkeur uit eigen gemeente, cursusleiders en stel de cursus samen.
- Maak een basismap met informatie (door secretaris / scriba), waarin alle genomen besluiten en praktische informatie staat. Dit zou per vereniging of groep gemaakt kunnen worden. Aanvullende gegevens welke in de basismap kunnen komen zijn: huisregels, statuten, opbouw organisatie, genomen besluiten, contactpersonen, adressenbestand (bestuurs)leden.
- Maak duidelijke taakomschrijvingen en leg vast hoelang iemand in functie is.
- Zet een gavenbank op waarin gaven en talenten van de gemeenteleden zijn opgenomen.
- Bied cursussen aan naar het niveau van de desbetreffende persoon; te overwegen valt of een cursus verplicht gesteld moet worden.
- Mensen die al lang in een bepaalde rol actief zijn, werken nieuwe personen in. Evaluatie na een bepaalde tijd is belangrijk.

10 Hartstochtelijk geloofsleven (Rom. 12:11-12)

Doelstelling: Doelstelling voor dit kenmerk is duidelijk te maken hoe hartstochtelijk geloofsleven in de gemeente gestimuleerd kan worden.

Hartstochtelijk geloofsleven kan worden uitgelegd als echte geloofsbeleving en volledige toewijding aan de Here en zijn dienst, zoals uitkomt in inspirerend gebed, bijbelstudie en heiliging van het leven.

Stimuleren

We moeten helaas constateren dat er in de praktijk aan bijbelstudie en gebed nogal eens wat schort. Zeker bij de jongere generatie loopt de kennis van de Bijbel terug. Dat is zorgelijk ("Mijn volk gaat door gebrek aan kennis verloren"). Wij vragen ons bovendien af of het gebed in ons midden de aandacht krijgt die zou moeten. Veel gebed vindt in de binnenkamer plaats en is dus niet zichtbaar. Als wij echter in Handelingen lezen dat de gemeente voortdurend in gebed bijeen is, dan is er nog wel een weg te gaan.

Hartstochtelijk geloofsleven kan worden gestimuleerd door mensen om ons heen en door participatie in de gemeente, maar de basis ligt in de levende relatie met de Here. Hiervoor is stille tijd onmisbaar is. Dit kenmerk is dus heel persoonlijk.

Inventarisatie

Er gebeurt al veel in de gemeente om persoonlijk geloof te stimuleren. Echter, een belangrijk aspect dat niet moet worden vergeten is echt onderling contact. Voor de opbouw van het geloof is het belangrijk dat men in vertrouwen met elkaar kan praten over dingen die men in het dagelijks leven en in het geloofsleven tegenkomt. Er moet ruimte zijn om open en eerlijk te kunnen zijn en daarin elkaar te kunnen steunen.

Knelpunten

Punten die de ontwikkeling van het geloofsleven in de weg kunnen staan zijn het mogelijke *gebrek aan flexibiliteit* onder gemeenteleden. Ook kan men vooral oog hebben voor eigen welzijn in de gemeente in plaats van open te staan voor de ander, binnen of buiten de gemeente. Een ander knelpunt is lauwheid. *Lauwheid* kan het gevolg zijn van een zwak geloof of ongelooft.

Verder is er soms *meer oog voor dogma's en traditie* dan voor wat echt tot ons gezegd wordt via de Bijbel. Zo kunnen we Gods bedoelingen met onze gemeente ongewild in de weg staan. Hiermee wordt niet bedoeld dat we het waardevolle van de "gereformeerde traditie" overboord moeten zetten, maar dat vormen belangrijker lijken dan de inhoud. De INHOUD is belangrijker dan de VORM; de vorm kan veranderen in de loop van de tijd, de inhoud echter niet.

Ook vindt men het vaak *moeilijk om open te zijn* tegen elkaar, hierdoor ontstaan misverstanden die eerder tot afbouw dan tot opbouw van de gemeente leiden en ervoor zorgen dat mensen en structuren niet optimaal kunnen functioneren.

Prioriteitstelling

De volgende twee punten werken aan groei in persoonlijk geloof. Wanneer daaraan gewerkt wordt, zal dit een positief effect op al de hiervoor genoemde punten hebben. Deze punten hebben dan ook de hoogste prioriteit:

- het *stimuleren van stille tijd en bijbelstudie* in de gemeente
- het *stimuleren van meer openheid en vertrouwen* binnen de gemeente.

Actiepunten

De eerder beschreven factoren kunnen concreet worden gestimuleerd binnen de gemeente.

Zo kan aan ouders ondersteuning in de opvoeding worden geboden, bijvoorbeeld bij het tijd nemen om zich in geloofsopvoeding te verdiepen en dit *van jongs af aan voor te leven*. Hiervoor moet de ouders de mogelijkheid worden geboden om cursussen, thema-avonden en seminars over "*opvoeden voor christelijke ouders*" te volgen die in de gemeente dan wel in regionaal verband worden gegeven. Wanneer de kinderen ouder worden is het nodig om op de catechisaties *aandacht aan persoonlijk geloof* te geven en te zorgen dat deze bijeenkomsten persoonlijk opbouwend zijn. Voor volwassenen en buitenkerkelijken kan de alphacursus een middel zijn om het persoonlijk geloof op te bouwen.

Om vertrouwen, openheid en eerlijkheid te stimuleren is het van belang gelegenheden te creëren waar ruimte is voor persoonlijke gesprekken, bijvoorbeeld in *kringen*. Hier kunnen persoonlijke zaken besproken worden. Het gevolg is een omgeving waarin men meer open en eerlijk tegen elkaar is en men in de gemeente tot zijn recht kan komen.

Verder is het essentieel saamhorigheid tijdens de kerkdiensten te bevorderen. Dit kan bijvoorbeeld door mensen een of meer taken en daarmee verantwoordelijkheden te geven. Hierdoor voelt men zich meer betrokken. Denk bijvoorbeeld aan een aparte functie voor collectant of schriftlezer.

Tot slot

Zet gemeenteleden aan het werk. Een goed moment om iemands taken te bespreken is het moment van belijdenis doen. Laat ook nieuwe leden een inventarisatieformulier invullen en wijs voor hen "buddies" aan. Geef bijzondere aandacht aan eenzamen, want het aantal neemt toe. Wij zijn ervan overtuigd dat het de Heilige Geest is die hartstochtelijk geloofsleven in mensen mogelijk maakt, maar het is ook aan ons om te zorgen dat het optimale "groeimilieu" hiervoor aanwezig is.

11 Behoeftegerichte evangelisatie (1 Cor.9:20-22)

Visie op het gemeente-zijn

In het beleidsplan gemeenteopbouw wordt de bijbelse bezinning op ons gemeente-zijn geschetst. Dat is de basis van alle gemeentewerk.

Evangelisatie is een basisactiviteit van elke levende gemeente van Christus. Evangelisatie heeft dus alles met gemeenteopbouw te maken. Van daar dat er in dit beleidsplan ook aandacht is voor evangelisatie. In de Bijbel en ook in de praktijk zien wij dat een in geestelijke zin bloeiende gemeente doorgaans werfkracht heeft. Als de gemeente "binnen" niet op orde is, zal dat ongetwijfeld ook naar "buiten" merkbaar zijn.

De tijd waarin wij leven

De gemiddelde Nederlander staat met zijn/haar rug naar het Evangelie toe en maakt geen enkele aanstalten om de Boodschap enig krediet te geven. Waarom de geloofigheid zo is afgenomen, kan diverse redenen hebben. De moderne hovaardige mens heeft God niet meer nodig. De zonde wordt steeds meer openbaar terwijl ook de kerkleden in heden en verleden grote fouten hebben gemaakt.

Wat opvalt is, dat de culturele context zo is veranderd, dat de boodschap niet meer te communiceren lijkt. Het referentiekader van de moderne mens lijkt soms zo ver verwijderd van de boodschap van de Bijbel dat deze niet meer wordt begrepen. Net als bij de Roomse kerk van vóór de Reformatie lijkt er ook nu weer sprake van een communicatiekloof die echter niet alleen samenhangt met de taal maar met alle waarden en normen en belevingskader van mensen. Waar vele eeuwen lang het denkkader van mensen redelijk stabiel was, gaan de laatste decennia de ontwikkelingen erg hard. De accenten uit de tijd van Verlichting lijken plaats te maken voor die uit het postmodernisme.

In het beleidsplan is een schets opgenomen van de levensstijl van de postmoderne mens. Enige steekwoorden daarbij:

- Meer accent op gevoel en minder op ratio (het moet "goed" voelen)
- Nadruk op echtheid (het moet "echt" voelen)
- Er is geen absolute waarheid
- Tolerantie (alles moet kunnen, niets is zondig)
- Geen kennis van christelijke wortels
- Consumentisme ("je leeft maar één keer") en individualisering
- Bindingsangst
- Allergie voor het "grote verhaal"
- Gezag moet zich verdienen
- Openheid voor het transcendente

Ook op de hedendaagse kerkmens heeft het moderne levensgevoel z'n uitwerking. Wij ademen ook de tijdgeest in. Binnen het kerkelijk werk zien wij daar de nodige voorbeelden van: "Als ik niets aan de dienst heb, kom ik 's middags niet meer." De postmoderne mens ervaart zaken volledig anders dan de vorige generaties.

Rol van de gemeente voor de buitenwacht

Het is van groot belang dat de kerk erover nadenkt hoe de boodschap van het Evangelie - zonder dat er maar enige concessie wordt gedaan aan de inhoud er van - kan worden overgebracht op de huidige generatie gelovigen en niet-gelovigen. In alle reformatorische kerken is dit proces van nadenken overigens al gaande.

Wij berusten er niet in dat de kerk geen aansluiting meer heeft. Als uitgangspunt formuleren wij: *"De eer van God boven alles en het belang van de ongelovige, halfgelovige of zwakgelovige boven dat van onszelf"*.

De rol van de kerk was vroeger veel groter dan tegenwoordig. Veel mensen realiseren zich vermoedelijk niet eens dat er een kerk in hun wijk is. Hierdoor worden minder mensen bereikt. Conclusie van diverse schrijvers is dat de kerk op onderdelen moet veranderen. De kerk zal moeten bewij-

zen dat zij toegevoegde waarde heeft voor de buurt. Pas als er een vertrouwensbasis is, zal zij de essentie van de Boodschap kunnen overbrengen.

Hoe kunnen wij meer voor onze omgeving betekenen?

Als wij kijken welke plek gemeenten evangelisatie geven dan zie je verschillen. Deze verschillen zijn voor het inzicht in modellen te "vangen". Door dat te doen, maken wij verschillen zichtbaar en kunnen wij duidelijk aangeven welke richting wij op willen. Daar komt bij dat er per model andere evangelisatieactiviteiten nodig / mogelijk zijn. Het benoemen van een specifieke visie levert meer consistentie in het evangelisatiewerk op.

Zoals in paragraaf 2.2 beschreven hebben wij als kerk gekozen voor de visie van "de open herberg". Hierin wordt geprobeerd de voordelen van de "kerk voor de kerkgangers" en de "kerk voor de nieuwe generatie gelovigen" te verenigen en de nadelen te neutraliseren. Bovendien appelleert dit model aan de waarden waarnaar zoveel postmoderne mensen verlangen. Het gevoel van veiligheid, warmte, rust, authenticiteit, gewaardeerd worden en van geestelijk verzorgd worden.

Gekeken wordt of er nieuwe zaken aan het gemeenteleven kunnen worden toegevoegd zonder dat aan het bestaande tekort wordt gedaan. Er is daarbij de hele principiële keuze gemaakt dat wij het niet erg vinden dat er naast de huidige erediensten andere vormen van samenkomsten bijkomen. Dit kan in de praktijk betekenen dat de erediensten worden gesplitst. Daarbij kan de samenwerking worden gezocht bijv. met een extra tweede zondagse dienst, met de Vrijgemaakten of de Nederlands Gereformeerden.

Kort gezegd geldt voor deze visie:

- We voegen dingen toe. Het goede blijft (en wordt verder ontwikkeld).
- Het concept biedt goede kansen om buitenstaanders te trekken.
- Het concept appelleert aan het postmoderne levensgevoel.

Als gemeente zijn wij inmiddels begonnen met het invulling geven aan de visie van "open herberg". Voor de wijk waarin onze kerk staat willen wij

een deze functie vervullen. Hier wordt onder andere door de EZ-commissie invulling aan gegeven. Maar niet alleen in onze wijk willen wij een open herberg zijn. Als gemeente hebben wij ons uitgesproken dat wij ook naar de mensen in Schalkwijk een open herberg willen zijn. Met deze doelstelling komen de kenmerken van deze visie nog meer tot zijn recht, deze werkzaamheden zijn daarmee de regelrechte invulling van de visie geworden.

Gelet op wat hiervoor is genoemd heeft de kerkenraad besloten tot het aanstellen van een Missionair werker (fulltime) met als hoofdtaken het organiseren van laagdrempelige diensten in Schalkwijk en stimuleren van evangelisatie bij alle gemeenteleden. Tevens is een commissie Schalkwijk in het leven geroepen om de visie voor Schalkwijk uit te werken. Commissie Schalkwijk wil het doel realiseren door het *opbouwen van relaties in de buurt*. De concrete activiteiten en planning in Schalkwijk wordt door de "commissie Schalkwijk" verder uitgewerkt. Er zal daarom hier niet verder op worden ingegaan.

Wat de EZ betreft zal er een globaal actieplan evangelisatie voor de komende drie jaren worden uitgewerkt waarbij de visie "*de kerk als open herberg*" wordt uitgewerkt en waardoor de kerk toegankelijker wordt voor niet-, rand- en (wellicht) ex-gelovigen. De toegenomen missionaire werfkracht moet terug te zien zijn in de aantallen nieuw- en terugkomers van buiten. Een aanzet voor het actieplan is in het beleidsplan EZC terug te vinden.

In het actieplan komen de volgende aandachtspunten met acties aan de orde:

- A. Bidden, verootmoedigen en vasten.
Actie: bijvoorbeeld het uitbouwen van de gebedsgroep
- B. Vorming gemeenteleden.
Actie: bijvoorbeeld het organiseren van vormingsavonden / cursussen, video en terugkerende evangelisatiezondagen.
- C. Presentie in de buurt:
Actie: organiseren van bijvoorbeeld lifestyle-avonden, activiteiten rond feestdagen, kinderwerk en -opvang in kerk, ouderenverk, mediation en coaching, stiltecentrum, adviescentrum, asielzoekerswerk, religieus café, rommelmarkt voor buurtdeel, koken in kerk, etc.
- D. Invulling erediensten (zie hoofdstuk 8, Inspirerende samenkomsten (1 Thess. 5:16-19)).
- E. Gebouw en faciliteiten
Actie qua faciliteiten: bijvoorbeeld het ontwikkelen van bijbelstudiemateriaal dat gemeenteleden gebruiken bij evangelisatie of in kringen.
- F. Kringen (o.a. Alpha, zie hoofdstuk 6, Groeizame gemeentekringen (Hand. 2:46-47)).
- G. Communicatie
Actie: minder introvert zijn door bijvoorbeeld bij te dragen aan functioneren IKES, of gebruik van wijkkrantjes, relaties gemeentelijke overheid, uitnutten website / chatchurch, en aanwezigheid van materiaal in wijkgebouwen, etc.

Voor al deze aandachtspunten zullen voorstellen moeten worden ontwikkeld. Daarbij zal ook goed gekeken moeten worden naar dwarsverbanden met andere onderdelen uit het beleidsplan gemeenteopbouw. De voorstellen uit het actieplan zullen in de vorm van projecten worden gegoten. Bij dit beleidsplan zullen projectvoorstellen worden gevoegd voor de komende jaren. Voor alle duidelijkheid: nu worden alleen de projecten aangegeven ("wat gaan we doen"). Pas nadat het project is afgerond, is het resul-

taut "af". Het is de taak van de EZ-ouderling om - na resp. overleg en goedkeuring van EZ-commissie en kerkenraad - het resultaat van de diverse projecten te benoemen ("wat moet er komen") en de randvoorwaarden aan te geven. Hij zal ook voor de dwarsverbanden naar de Werkgroep Gemeenteopbouw zorgen. Hij treedt ook op als procesbewaker voor de diverse projecten en zal kerkenraad en EZ-commissie op de hoogte houden van de voortgang. Ook is hij verantwoordelijk voor de goede afstemming met de Werkgroep Gemeenteopbouw. Waar knelpunten zijn probeert hij bij te sturen.

N.B. Het is dus niet de bedoeling dat alleen de EZ-commissie aan de projecten werkt. De hele gemeente kan worden ingeschakeld. Overigens leert de praktijk dat mensen graag bereid zijn iets te doen als het gevraagde te overzien is en niet teveel tijd kost. Als we met projecten werken, is hieraan voldaan.

12 Liefdevolle relaties (Joh. 13:34-35)

Onderlinge liefde (binnen de gemeente en naar buiten) is van grote, zelfs fundamentele betekenis voor het functioneren van onze gemeente en ook de opbouw van onze gemeente.

Liefdevolle relaties laten zich niet afdwingen, echter een keus voor een gemeente zónder liefdevolle relaties hebben we niet (Joh. 13:34-35). Het is zaak dat we als gemeente maar ook als individu werken aan spontane en (opr)echte "liefdevolle relaties".

Doelstelling:

De functie van "liefdevolle relaties" binnen de gemeente is het in harmonie leven met elkaar, en op een liefdevolle manier met elkaar omgaan om zo samen:

1. Trouw de liefde van God aan elkaar door te geven, zowel binnen als buiten de gemeente.
2. Trouw naar elkaar om te zien, elkaar te leren kennen, elkaar vast te houden, elkaars leven te delen, elkaar te aanvaarden en te verdragen, elkaar geestelijk op te bouwen.
3. Als gemeente "aantrekkelijk" te zijn voor mensen buiten onze gemeente.

Inventarisatie

Vele "liefdevolle relaties" binnen onze gemeente zijn niet-georganiseerd of gestructureerd en laten zich daarom moeilijk "inventariseren".

Georganiseerde vormen van "liefdevolle relaties" zijn: Welkomstcommissie, contactgroep, rijdienst, het Kruispunt, hulpverlening buitenland, wijkavonden, gemeentedag, startzondag, bejaardenzorg, etc.

Niet-georganiseerde vormen zijn bijvoorbeeld: een kaartje sturen, elkaar uitnodigen voor de koffie, nieuwe mensen opnemen in de gemeente, elkaar motiveren, etc.

Knelpunten

Mogelijke factoren die "liefdevolle relaties" in de weg staan zijn:

1. gebrek aan trouw
2. te weinig tijd die we vrijmaken voor onze naaste / weinig mensen die veel doen
3. grootte gemeente / anonimiteit
4. oppervlakkigheid / onverschilligheid / desinteresse / vrijblijvendheid
5. individualisme / selectieve omgang met anderen (groepjesvorming)
6. verschillende soms zelfs controversiële verwachtingen van kerkdienst
7. kerk staat te weinig doordeweeks voor gemeenteleden en niet-gemeenteleden open
8. gemeente te weinig uitnodigend / aantrekkelijk voor niet-gemeenteleden
9. te weinig ruimte voor integratie nieuwe gemeenteleden.

Prioriteitsindeling

Om de onderlinge liefde en het onderling contact te verbeteren is het van belang dat we tijd vrijmaken voor elkaar. Met die tijd moet de anonimiteit doorbroken worden, men moet elkaar op z'n minst kennen. Vervolgens is het belangrijk dat een *grotere* groep enthousiast gemaakt wordt om zich in de gemeente voor de naaste als individu, of de gemeente als collectief in te zetten (georganiseerd) maar liever nog dat een *grotere* groep de behoefte heeft om het onderlinge informele contact te verbeteren (niet-georganiseerd).

Pas als we als gemeente onderling liefdevol met elkaar omgaan zoals God dat van ons vraagt en we onderlinge verschillen met de liefde kunnen overbruggen, pas dan zullen we aantrekkelijk zijn voor mensen van buitenaf, en zullen we de nieuwe gemeenteleden liefdevol kunnen opnemen.

Aanbeveling

Prioriteit heeft het bevorderen van de niet-georganiseerde liefdevolle relaties (nieuwe georganiseerde liefdevolle relaties komen naar alle waarschijnlijkheid toch weer op het bordje van een kleine groep terecht).

Actiepunt bewustwordingsproces:

- Er als gemeente over nadenken wat gemeente-zijn anno 2004 betekent (wat verwacht God van ons en welke rol spelen wij daar in -confrontatie met Joh. 13:34-35).
- Aandacht besteden aan stille tijd.

Het bewustwordingsproces moet ertoe leiden dat we als gemeente meer naar elkaar omzien (georganiseerd en niet-georganiseerd). Dit moet vanuit gemeenteleden zélf komen.

Actiepunt meer naar elkaar omzien binnen de gemeente:

- Informeren gemeente m.b.t. activiteiten, projecten, medegemeenteleden, etc. (communicatie).
- Structuur bedenken waarbij (georganiseerd) het ene gemeentelid omziet naar het andere (buddies).
- Bestaande commissies-stichtingen-groepjes-etc. begeleiden en niet zomaar aan hun lot overlaten.

Actiepunt meer naar elkaar omzien buiten de gemeente:

- Onbekenden aanspreken (georganiseerd) en voorzien van brochure en gegevens over de gemeente.
- Nieuwe gemeenteleden begeleiden in eerste periode en voorzien van informatie(pakket), de weg wijzen zodat integratie zonder problemen verloopt.
- Gemeente informeren over de nood buiten de gemeente (communicatie).

Omdat "liefdevolle relaties" zich niet laten afdwingen is het belangrijk dat er in de gemeente een zodanige "voedingsbodem" gecreëerd wordt

dat "liefdevolle relaties" als vanzelfsprekend worden, precies zoals God bedoelt in Joh. 13:34-35.

13 Actiepunten

Nr	Actiepunt	Start	Gereed
BEHOEFTENGERICHTE EVANGELISATIE			
1	Vorming en toerusting gemeenteleden i.s.m. missionair werker. Plaats geven aan bidden, verootmoedigen en vasten.	09-2004	Continue
2	Uitvoering Plan Schalkwijk. Open herberg zijn; open kerk worden.	09-2004	Continue
GAVENGERICHTE TAAKVERVULLING			
3	De kerkenraad moet een beheerder benoemen voor de gavenbank. Ouderling / diaken / gemeentelid met geheimhoudingsplicht.	09-2004	01-2005
4	In gang zetten van "vullen gavenbank" <ul style="list-style-type: none"> • Mee te nemen bij elk kr-bezoek, belijdeniscatechisanten, nw leden • Binnen wijkteam aan de orde laten komen. Formulieren per omgaande naar beheerde gavenbank. Actie door kr-leden, wijkteamleden, ds. • Het onderwerp gavengerichte taakvervulling aan de orde laten komen bij div. kringen, verenigingen. Actie WGO. 	Continue	Continue
5	Overzicht maken van de taken die gedaan worden en de bijbehorende gaven beschrijven. Actie door kr-lid en WGO. Tevens vacature overzicht maken / publiceren. Iemand van de kr is verantwoordelijk. Inhoud gavenbank gebruiken voor het inzetten.	11-2004	04-2005
6	Plannen informatiebijeenkomst ouderlingen, diakenen en wijkteamleden over gebruik gavenlijst.	01-2004	03-2004
7	Cursus / Gavenformulier "Ontdek je geestelijke gaven" en hoe in te zetten + follow up. Actie WGO. Wellicht inhuren cursusleider.	11-2004	02-2005
8	Invulformulieren in de kerk leggen. Bij vragen kunnen gemeenteleden terecht bij kr- of WGO. Actie WGO.	10-2004	10-2004
9	Gemeenteleden toerusten voor het gebruik van hun gaven. Actie WGO.	10-2004	03-2005
GROEIZAME GEMEENTEKRINGEN			
10	Presentatie aan gemeente over kringen i.o.m. kerkenraad.	10-2004	10-2004
11	Plusgroepen / kring coördinatoren helpen bij het maken van hantaakomschrijving. Communicatie gemeente.	10-2004	02-2005
12	Bij de bezoeken aan gemeenteleden door ouderlingen / predikant is deelname aan kringen altijd onderwerp van gesprek.	Continue	Continue
DOELMATIGE STRUCTUREN			
13	Delen Structuurplan publiceren. In dit plan staan de huidige structuren beschreven.	10-2004	10-2004
14	Borgen van wijkteams. Overzicht alle wijkteams communiceren met gemeente. Jaarlijks evalueren.	Continue	Continue

Nr	Actiepunt	Start	Gereed
INSPIRERENDE SAMENKOMSTEN			
15	Eigentijdse "taal" (woord en beeld) gebruiken in preek, formulieren, liederen (opwekking).	Loopt	Continue
16	In te gaan op de actualiteit en wat Gods Woord daarover zegt. Interactie (vragen stellen, gebedspunten vragen, e-mailen, chatten), verwijzen naar verdiepingsstof. Doop ouders te wijzen op opvoedingsinformatie.	Continue	Continue
17	Stilte in te bouwen (bezinning, naderen tot de Heilige).	Continue	Continue
18	Bij het H.Avonmaal ook aandacht schenken aan het "vieren". Nadenken over de vorm.	11-2004	02-2005
19	Ruimte en gelegenheid creëren om elkaar te ontmoeten.		
20	Meer leden te betrekken bij de begeleiding van de samenzang en meer muziekinstrumenten	Loopt	Continue
21	Projectie op de muur te gebruiken voor zang en ter ondersteuning bij gewone en bijzondere diensten.	Loopt	Continue
22	Meer diensten voor bepaalde doelgroepen (kinderen / jongeren / senioren / vrouwen / etc.).	Loopt	Continue
TOERUSTEND LEIDERSCHAP			
23	Zoek, bij voorkeur uit eigen kring, cursusleiders en stel de cursus samen.	09-2005	10-2005
24	Maken van basismap met informatie (door secr. / scriba), waarin alle genomen besluiten en praktische informatie staat. Dit zou per vereniging of groep gemaakt kunnen worden.	09-2005	Continue
HARTSTOCHTELIJK GELOOFSLEVEN			
25	Het stimuleren van stille tijd.	09-2005	Continue
26	Ouders aandacht geven / ondersteunen bij de geloofsopvoeding; bijv. door de mogelijkheid te bieden om cursussen, thema-avonden en seminars te volgen.	09-2005	Continue
27	Op de catechisaties aandacht aan persoonlijk geloof te geven en te zorgen dat deze bijeenkomsten persoonlijk opbouwend zijn.	09-2005	Continue
LIEFDEVOLLE RELATIES			
28	Er als gemeente over nadenken wat gemeente-zijn anno "nu" betekent. (Wat verwacht God van ons en welke rol spelen wij daar in -confrontatie met Joh. 13: 34-35?),	09-2006	Continue
29	Informeren gemeente m.b.t. activiteiten, projecten, medegemeenteleden, etc. (communicatie).	09-2006	Continue
30	Onbekenden aanspreken (georganiseerd) en voorzien van <u>brochure</u> en gegevens over de gemeente.	09-2006	Continue
31	Nieuwe gemeenteleden begeleiden in eerste periode en voorzien van informatie(pakket), de weg wijzen zodat integratie zonder problemen verloopt.	09-2006	Continue

